

Toeval maakt de cirkel rond

Het was op 11 juni 35 jaar geleden dat met geweld een einde werd gemaakt aan de Molukse gijzeling van de openbare lagere school in Bovensmilde. Gerard Samson is nu directeur van obs De Meenthe in het Drentse dorp. Hoe kijkt hij met zijn Molukse achtergrond terug op de gijzeling?

Uw ouders komen uit het vroegere Nederlands-Indië?

'Mijn vader kwam van de Molukken. Hij zat in het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger, het KNIL. Tijdens de politio-nale acties ontmoette hij mijn moeder op Java. In de jaren 50 kwamen zij met de grote groep Ambonezen naar Nederland. Ze kregen onderdak in Kamp Nuis bij Marum, tussen Groningen en Drachten. Daar werd ik in 1958 geboren. In 1963 kregen we in woonoord Marum ons eerste stenen huis.'

Hoe heeft u als Molukse jongere de gijzeling in Bovensmilde indertijd ervaren?

'Het was 1977, ik was 19 en zat op de Pedagogische Academie. Het greep mij enorm aan. Ik had er juist voor gekozen om met kinderen te gaan werken en dan gebeurt er zoiets! Molukse jongeren waren politiek gemotiveerd en zaten met

frustraties, maar kinderen gijzelen... dat doe je toch niet?! Als Molukkers werden wij erop aangekeken. Aan de ene kant logisch, maar wat kon ik eraan doen? Ik ben blij dat deze en de andere gijzeling-sacties in de jaren 70 de algemene relatie tussen de Molukkers en wat ik dan maar gemakshalve de Nederlanders noem, niet heeft beschadigd. Althans, zo ervaar ik dat.'

U bent nu directeur van De Meenthe, de opvolger van de school van toen. Hoe combineert u dat met uw Molukse achtergrond?

'Als ik vertel dat ik directeur ben in Bovensmilde, wordt mij vaak gevraagd hoe ik dat als Molukker ervaar. Ik stond daar eerlijk gezegd helemaal niet bij stil toen ik hier aan het werk ging. Hiervoor heb ik onder andere als leerkracht voor het onderwijs in eigen taal en cultuur,

groepsleerkracht en later als directeur in het basisonderwijs in Marum gewerkt. Ook heb ik gewerkt in het voortgezet onderwijs. In 2008 werd ik interimmer bij Openbaar Basisonderwijs Midden-Drenthe. Ik kreeg de taak om De Meenthe, een risicoschool, er weer bovenop te brengen. Dat is gelukt: we hebben weer het basisarrangement van de inspectie. De mensen spreken mij aan op het werk waarvoor ik hier ben aangesteld. Ik heb nooit het gevoel dat mijn Molukse achtergrond meespeelt, maar misschien is het ook wel een mooi toeval.'

Hoe bedoelt u dat?

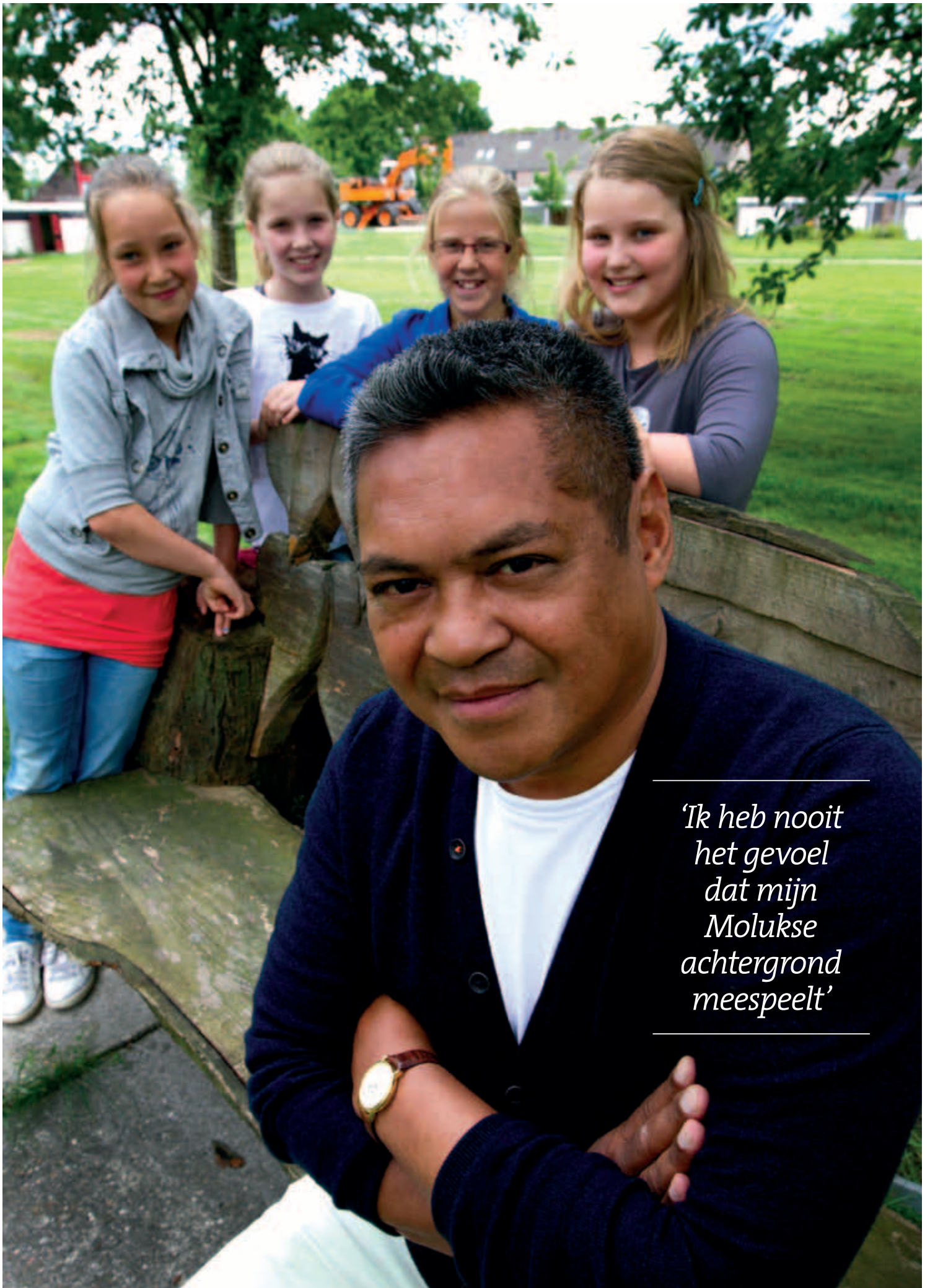
'Je zou het kunnen zien als een toevalligheid die de cirkel rond maakt. Toen ik hier in 2008 kwam, was hier nog een medewerker op de school die de gijzeling had meegemaakt. Hij werkte niet meer als leerkracht, maar was nog wel een dagdeel per week op de school aanwezig voor allerlei facilitaire werkzaamheden. Hij verwelkomde mij heel warm en is altijd een geweldige man voor mij geweest, met wie ik kon praten. Hij is helaas overleden.'

Waar wilt u gefotografeerd worden?

'Op de BrinkBaru, die in mei officieel is geopend. Hier stond in 1977 de school. De brink is de typisch Drentse ontmoetingsplek, midden in het dorp, en 'baru' betekent in het Maleis 'nieuw'. Het is een plek van verzoening en ontmoeting. Op de scholen in Bovensmilde werken we aan de toekomst van al onze kinderen.' <

School met geweld bevrijd

De gijzeling in Bovensmilde begon op 23 mei 1977. Vier Molukse jongeren hielden 105 leerlingen en vijf leerkrachten vast. Nadat een aantal van hen ziek was geworden, werden alle leerlingen en één leerkracht vrijgelaten. De vier andere personeelsleden werden op 11 juni bevrijd, toen de school met geweld werd ingenomen. Bij de inval vielen geen slachtoffers. De gijzeling in de school viel samen met de treinkaping bij De Punt. De kapingen in 1977 volgden op de treinkaping bij Wijster en de gijzeling in het Indonesische consulaat in Amsterdam in 1975. In 1978 was in het provinciehuis in Assen de laatste Molukse gijzelingsactie. Bij deze acties kwamen in totaal 15 mensen om het leven. De daders wilden een eigen Molukse staat afdwingen. Ook eisten ze de vrijlating van gevangenen sympathisanten.

---

*'Ik heb nooit
het gevoel
dat mijn
Molukse
achtergrond
meespeelt'*
